

NOVA PRAVA

Uredništvo in uprava v Ljubljani,
Gradišče št. 7. — Telefon št. 77.

NARODNO-SOCIJALISTIČNI TEDNIK

Naročnina: 4 Din., za inozemstvo
6 Din. na mesec. Izhaja ob sobotah.

Narodno socijalistična stanka v Celju

prilredi

v soboto 17. marca ob 8. uri zvečer v veliki dvorani
Narodnega doma v Celju

velik javen shod.

Govoril bo nosilec liste za štajersko okrožje **tov. Brandner** in srezki kandidat celjski **tov. Žabkar**.

Somišljeniki, vsi na shod!

Kramerjev:

Uradniki in vpokojenci!

Najbednejši med bednimi so drž. nameščenci in upokojenci, a tudi najbolj razcepjeni, pripadniki najrazličnejših strank. Med izobražence se prištevajo, pa se dajo voditi za nos od vsakega političnega šarlatana, ki prihaja k njim z — lepimi obljubami. Kakor slepi drve za vsako politično ničlo ter jo poveljujejo, kjerkoli se nudi prilika. Nad vse zanimiv je bil n. pr. shod demokratskega prvaka prof. F. Mravljaka v mariborskem Narodnem domu. Uradniki so se, če smemo verjeti »Jutru« in »Taboru«, navduševali zanj in mu ploskali, prav kakor v gledališču. Ni li nikdo izmed navzočih pomislil, da je g. Mravljak le namestnik g. ključavničarja Rebeke, ki pa tudi še daleko ne pride v poštev, ker ne bo združil nase niti petine za količnik potrebnih glasov? Če bo sploh kak demokrat izvoljen, bo to kvečjemu dr. Kukovec ali po pogodbi še preje madžaron Kühr iz Prekmurja, ki pa se spozna na uradniške težnje, kakor zajec na boben. Pa pravijo, da to ni bila gledališka predstava, ampak resna zadeva. Obžalujem inteligente, ki se dajo tako voditi za nos, če je resnica, kar poročata »Jutro« in »Tabor«.

Uradništvo je danes močno zadolženo in stranke vedo izrabljati gmotno mizerijo državnih uložbencev. Pritisk se čuti posebno pred volitvami. Demokratska stranka razpolaga s Praprotnikovimi milijoni. To omogočuje take tragikomedije. Sužnji razmer se ploskali mogoče z gnevom v srcu uprizorjeni igri.

Marsikak uradnik je že uskočil v NRS. Večinoma so to gospodje, ki obračajo plašč po vetru, ker jim taka politika več nese, stari praktiki so, ki jim je splošna korist deveta briga, altruistična načela španska vas. Ti bodo po volitvah ravno tako lahko slekli radikalni plašč, ako bo kazalo, kakor so ga z lahkoto oblekli. Javnost ne bo imela koristi od njih in njihovih protektorjev, zato bi bilo odveč še nadalje pečati se z njimi.

Veliko uradništva, posebno nižjih uslužbencev se je vdinjalo dvolični SLS v nadi, da jim bo ta pomagala v »krščanski ljubezni do bližnjega« do eksistenčne možnosti. Pomilovanja vredni so ti zaslepljeni. SLS je po pretežni večini agrarna stranka, zato mora zastopati agrarne interese. Ti pa se ne krijejo s stremljenjem uradništva, ki ga mora plačevati tudi kmet. Zato pride do nastopov, kakor jih je doživela blagopokojna narodna skupščina, kjer je vložil del poslanec iz SLS interpelacijo z zahtevo, da se takoj otvorijo

meje za izvažanje prašičev, ker je samo tako mogoče kmetu živeti, drugi del pa je v drugi interpelaciji istočasno zahteval, da se na mah prepove izvoz prašičev, ker se je samo tako mogoče preživljati meščanom! Ali more trezen človek smatrati tako stranko še za resno? Sicer pa so uradniki kot kandidati na listi SLS bele vrane. Kdo bo torej zastopal uradništvo? Kmet ali duhovnik? Isto velja za SKS, ki je izključno razredna stranka, ki ni storila za uradništvo ničesar, dasi ji ni manjkalo prilike. G. minister n. r. Pucelj niti lastnih uradnikov ni zadosti oskrbel!

Novačanova in Radičeva republika visita visoko v zraku tako visoko, da ju ne sklatita v doglednem času ne prvi, ne drugi iz sinjih višin. Uradniki, ki bi se vezali na program teh mož, morajo imeti potrpljenje, silno potrpljenje in še ni gotovo, da jo učkajo. Potrpljenje pa ni lastnost gladnega človeka in je zadeva za uradništvo razventega še sumljiva iz stališča prisege, ki se glasi na — monarhijo.

Preostajajo še socijalistične stranke. Z eno edino izjemo so to skupine, v katerih se vadijo najbrezobzirnejši koristolovci v plezanju po ramah sodrugov do veljave in korit. Kristanovi učenci so razbili delojemalski blok iz sebične dobičkaželjnosti, da se povzpno po vzgledu velikih prednikov do udobnosti v templju zlatega teleta. Od te strani ni pričakovati ne delavcu, še manj pa uradniku koristi. Golouhi bodo pustili na cedilu sodruga Golouage, kakor hitro bodo volitve pri koncu.

Uradništvo bega brez cilja okrog ter ne ve, ne kod, ne kam v bedi, kakor razkrojena čreda brez pastirja. »Naš glas«, glasilo osrednje zveze, kaže bralcu pestro sliko duševne razdvojenosti. V zadnjem trenutku, ko je bilo že davno prepozno, prinaša kar tri članke v agitacijo, da si postavi uradništvo lastne kandidate ali, meni eden članek, ko bi ne bilo izvedljivo, da se vzdrži volitev. Prva misel je odveč, kar hočem zdolaj dokazati, druga kriva. Vzdržati se volitev se pravi odreči se prostovoljno aktivni volilni pravici, ko so vzeli uradništvo itak že pasivno, to se pravi degradirati se še nižje, kakor smo že degradirani. Do pičice pa se strinjam z uvodnim člankom, ki pravi, da je edini spas uradništva v močni organizaciji, ki bo obsegala po možnosti še delavske mase. Ali nima istega cilja tudi NSS? Ali si moremo misliti uradniško organizacijo, ki bi mogla udeležiti program brez politike na samo nadstrankarski podlagi? Ali si moremo misliti uradnika, ki ni naroden in če mu ni uradniški čin le — šport, ki ni socijalist? Da pa more biti uradnik pred vsem demokrat, to smo videli pri g. Reisnerju, ki je odložil raje predsedstvo zve-

ze, kakor izstopil iz demokratskega kluba, ki mu je nasprotoval v zadevi maksimiranja doklad nižjih uslužbencev. To je bilo mogoče, ker zastopa demokratska stranka predvsem kapitalističen interes protiven s ciljem drž. nameščencev. Do takega protislovja pa narodni socijalist nikdar ne more priti. Saj zastopa NSS izključno le izkoriščane sloje.

NSS v parlamentu ne bo več osamljena. Upoštevajte, tovariši, splošni položaj! Demokrati, ki se tako radi sklicujejo na neslavno preteklo veličino, so razdvojeni. Davidović izbegava. Isto opazimo v NRS. Protič hodi svoja pota. Brez dvoma se bo našla močna opozicija in pri tej priliki bo ravno NSS mogla zastopati naše interese z veliko večjim uspehom kakor katerakoli druga stranka, ker so naši kandidati nepodkupljivi in pošteni, ker jim je resno za splošnost in ne za osebne privilegije. Ne dajte se begati! Za NSS stoji že danes velika večina uradništva, pa tudi ostali poštenjaki, ki se še nahajajo po drugih strankah, morajo k nam. Za koristolovce nam ni! Ne dajte se premotiti z lepimi frazami! Volite vsi, ki vam je na lastnem dobrobitu in izboljšanju gmotnega položaja le

kandidate tovariše v NSS!

Vsi poštenjaki po celem Kranjskem bodo zmetali svoje kroglice v

četrtro skrinjico.

Javni nameščenci, dan povračila se bliža.

Dve leti so bili na vladi dični bratci javnih nameščencev, demokrati in radikali, in ravno v teh dveh letih je zašel javni nameščenec v največjo bedo — zlasti še nižji. Molčal bi, če bi tudi ti ljudje molčali. Ker se pa upajo še danes ponavljati tisto pesem, ki so jo peli pred volitvami v ustavotvorno skupščino »Javni nameščenci, za vas bomo delali, vaš položaj se mora zboljšati itd«, se moram oglasiti.

Toda pogledimo, kaj smo dobili od njih.

1. Dovedli so javnega nameščenca v največjo bedo, v kateri se je le redkokdaj nahajal kak proletarec.
2. Dosegli so maksimiranje doklad za nižje javne nameščence.
3. Izpraznili so naša stanovanja, omare za obleko, ker smo morali vse prodati, da smo imeli za najpotrebnejši živež.
4. Zakopali so nas v dolgove, iz katerih ne bomo nikdar več zlezli.
5. Dosegli so, da se nas trgovec, ki nas je poprej vabil v svojo trgovino, vstraši, če prestopimo njegov prag, ker se boji, da bi ga še nadlegovali, naj nam da še kaj na upanje.
6. Dosegli so, da smo mi, naše žene in naši otroci, raztrgani, blede okostnjaki, ki pričakujejo še edinole tega, da jih bela smrt reši stradanja, mraza in sramotnih cap, v katere se sedaj zavijajo.
7. Dovedli so že marsikoga do tega, da si je iz bede vzel življenje, še več jih je pobrala jetika — tovarišica bede.
8. Pahnili so marsikaterega nadebnega mladeniča in pridno deklico iz šole, ker ju ni mogel njihov oče, javni nameščenec, več šolati.
9. Pripravili so marsikaterega poštenega javnega nameščenca do tega, da je postal — tat, samo da se je oblekel in obvaroval lakote.

10. Dosegli pa so tudi to, da se poprej povsod spoštovanega javnega nameščenca vse ogiblje bolj kot berača, ker se vsak boji, da ga bo prosil pomoči.

Kakor vidite, tovariši, vzrokov je dovolj, da se izkažemo hvaležne svojim velikim »dobrotnikom« ter da jim 18. marca poplačamo njihovo skrb za nas na ta način, da vsi brez izjeme oddamo svoje kroglice edini stranki, ki zastopa duševni kot ročni proletarijat. Vsakdo ve, da je Narodno-socijalistična stranka edina, ki ne pozna korupcije ter ima vse predpogoje, ki jih mora imeti poštena stranka, če hoče z uspehom zastopati javne nameščence, zato, tovariši, glasujte vsi brez izjeme za zastopnike trpinov, kandidate NSS.

Maksimiranec.

SSDL ALI STRANKA SLEPARJEV DELOVN. LJUDSTVA — ZDRUŽENI PERIČEVCI IN KOMUNISTI Z GOLOUHOVIM PRIVESKOM POD PATRONANCO KAPITALISTIČNIH STRANK.

Takozvani voditelji delovnega ljudstva v pravi luči.

Tako, kakor vodijo Perič, Lemež in njegova kompanija in pa Golouh naše delavstvo za nos, tako ga še, razun demokratov in klerikalcev, nihče ni varal. Nikjer na božjem svetu ne gre delavcem tako slabo, kakor pri nas. Povsod si pribori delavstvo vsaj nekaj pravic, le pri nas ne doseže ničesar, nasprotno še izgublja to, kar si je pridobilo. Da delavstvo temu ni krivo, je jasno kot beli dan. Kdo je torej kriv? Mi povemo kar naravnost: voditelji socijalnih demokratov in komunistov so krivi! Ti ljudje se igrajo z usodo delavstva. Tem ljudem pa ni za delavstvo, temveč le za to, da si polnijo lastne žepce. Boj komunističnih in socijalnodemokratičnih voditeljev proti kapitalistom je samo navidezen, v resnici pa imajo s kapitalisti najboljše zveze.

Poglejmo enkrat, kako lepo znajo socijalnodemokratični in komunistični voditelji skrbeti, da ostanejo vedno v najboljših stikih s kapitalističnimi strankami!

Zveza z demokratli.

Zvezo med komunističnimi in socijalnodemokratičnimi voditelji zastopata oba Kristana.

Zveza s klerikalci.

Zvezo komunističnih in socijalnodemokratičnih voditeljev s klerikalci vzdržuje dr. Perič.

Zveza z radikali.

Ker so se začeli po Sloveniji razširjati tudi radikali, so komunistični in socijalnodemokratični voditelji hitro poskrbeli, da pridejo v stike tudi s kapitalom radikalne stranke. Koren in Nachtigall sta bila izbrana za to, da vstopita v radikalno stranko in da tako napravita zvezo komunističnih in socijalnodemokratičnih voditeljev z radikali.

Tako so komunistični in socijalnodemokratični voditelji lepo zvezani z vsemi kapitalističnimi strankami in delajo z njimi roko v roki. In delavstvo se čudi, da ničesar ne doseže. Seveda ne doseže ničesar, ker voditelji se vendar ne morejo stepsti s kapitalisti, z istimi kapitalisti, s katerimi žive v tako lepih odnosajih!

Sedaj nam je pa tudi jasno, zakaj ni prišlo pri teh volitvah do enotne fronte vsega delovnega ljudstva! Sedaj nam je tudi popolnoma jasno, zakaj so se komunistični in socijalnodemokratični voditelji z nogami in rokami branili narodnih socijalistov! — Zato, ker so se bali, da bi narodni socijalisti ne prišli na tajne zveze, ki jih imajo komunistični in socijalnodemokratični voditelji s kapitalisti!

Mali trgovec, obrtnik, poljedelec, duševni in ročni delavec, Tvoje mesto je med Narodnimi socijalisti! Proč s kapitalističnimi pijavkami!

Viničarji! Kdo se je potegoval za Vaše pravice? Poslanca NSS! — Zanesite se na Žnuderla!

Delavstvo, sedaj veš, zakaj ni smelo priti do enotne fronte! Narodni socialisti kot pošteni zastopniki delovnega ljudstva, bi samo posebi umevno gledali na to, da bi se zveze med komunističnimi in socialnodemokratskimi voditelji ter kapitalisti razdrle. Narodni socialisti bi seveda zahtevali, da se mora delati taka politika, ki bo delovnemu ljudstvu v korist. Politike, ki bi bila v korist delovnemu ljudstvu, komunistični in socialnodemokratski voditelji ne marajo, ne marajo je, ker so zvezani s kapitalisti.

Delovno ljudstvo, iznebi se teh pijavk!

18. marc je tisti dan, ki daje delovnemu ljudstvu priliko, da se enkrat za vselej otrese pijavk, ki mu sesajo kri!

Delovno ljudstvo, nobene kroglice v skrinjico SSDL, to je za Stranko sleparjev delovnega ljudstva!

Dr. Šusteršič in klerikalci.

Svoj čas so si bili najboljši prijatelji. Dr. Šusteršič je bil vodja klerikalcev in klerikalci ga niso mogli dovolj prehaliti. — »Ej, Šusteršič, to je mož«, — in »živijo dr. Šusteršič«, je donelo v vsaki družbi, v kateri so bili navzoč kak častivreden gospod dušni pastir. Škofje so blagoslavljali Šusteršiča in verniki so molili zani. Bilo je takorekoč vse pripravljeno, da odide dr. Šusteršič gorak v nebesa.

Časi se spreminjajo, spremenil se je tudi Šusteršič. Šusteršič prvi, da se je spremenil, ker so klerikalci lumpe. Šusteršič trdi, da klerikalce jako dobro pozna. — To je vsekakor verjetno, saj je bil 30 let njihov vodja. Ker pa je on boljši, kakor klerikalci, jih je pustil — — —

In sedaj so si segli nekdanji prijatelji v lase. 30 letni vodja klerikalcev, Šusteršič, našteva sedaj vse lepe lastnosti klerikalcev, pripoveduje, kako so premišljeno vodili narod za nos, kako so se mu lagali, in kako so ga goljufali. Šusteršič pripoveduje sedaj, da so dobivali klerikalci za časa bivše Avstrije denar z Dunaja. Z eno besedo dr. Šusteršič potrjuje, da so klerikalci največji škodljivci našega naroda. Šusteršič mora to pač dobro vedeti, saj je vodil 30 let klerikalno politiko.

Klerikalci se seveda skušajo braniti in pravijo, da dr. Šusteršič ni za pičico boljši, kakor oni sami, ker če bi bil boljši od njih, ne bi bil mogel biti 30 let njihov vodja. V tem imajo klerikalci popolnoma prav, pošten človek pri klerikalcih ne more vzdržati. Tudi Šusteršič je jemal denar, pravijo klerikalci in trdijo dalje, da tiska sedaj svoje časopise z denarjem davkoplačevalcev, ki mu ga je dal na razpolago Pašič.

Nam se tako zdi, da so si klerikalci in Šusteršič enako vredni bratci. Smrdi tu in tam popolnoma enako.

V Ljubljani je naša skrinjica druga.

Vesti o „državotvornih“ strankah.

Delovanje edine državotvorne stranke.

Radikali pravijo, da so oni edina državotvorna stranka in da edino oni skrbe za državljane. Poglejmo kako delajo radikali za državo in narod. V Tuzli (v Bosni) so napadle te dni radikalne »bele tolpe« skupaj z orjunaši Hrvatov. Oblasti so vedele za ta napad, niso pa ničesar podvzele, da bi ga preprečile. Prišlo je do krvavih bojev. Prostori hrvaskega pevskega društva »Majeviča« so bili uničeni. Vidite, tako skrbi za državljane edina državotvorna stranka! Bogme, da bi ne bilo pri nas državotvornih radikalov državo že zdavnaj razbila.

Balkanizem na pohodu. Sedanja vlada nadaljuje od demokratov započeto delo. Stari, strokovno prvovrstno izvežbani uradniki se mečejo na cesto kar tako meni nič, tebi nič, ker pač niso istega političnega mišljenja, kakor vladajoča stranka. To je balkanski sistem, ki mora prej ali slej uničiti državo. Da se je penzioniralo svoj čas Dolfeta Ribnikarja, je bil čin dostojnosti. On ni bil prej nikdar drž. uradnik, postal je državni uradnik šele pod demokratsko vlado, kot eksponent demokratske stranke. On ni bil uradnik, temveč zaupnik in zastopnik »Jutra« v vladi. Sedaj pa so črez noč upokojili dr. Baltiča, dobrega uradnika, ki bi mogel naši državi napraviti mnogo dobrega. Mi tako ravnanje s kvalificiranimi uradniki odločno obsojamo. Tako se v pravni državi ne dela, tako se dela mogoče še pri Turkih in na Balkanu. Ker je Baltič demokrat, je »Jutro« »pokoncu«. Toda mi tukaj na tem mestu odločno povemo, da »Jutro« nima pravice protestirati. Ta list in njegova stranka sta uvedla v Sloveniji ta balkanski sistem, in »Jutro« tedaj ni moglo dovolj prehaliti »šumadijskega duha«, ki — hvala Bogu — veje že tudi po Sloveniji. Sedaj pa, ko veje ta »šumadijski duh« proti »Jutru«, sedaj ti hinavci protestirajo. Taki ljudje nimajo pravice protestirati proti krivicam, ki so jih sami zapričeli.

Splošno se pričakuje strahovit poraz demokratov. Iz vseh krajev naše obširne

države prihajajo vesti, da so volilni izgledi za demokratsko stranko povsod slabi. Splošno se pričakuje, da bodo demokrati pri predstojećih volitvah naravnost strahovito poraženi. V Bosni, Hrvaški, Dalmaciji in Sloveniji čisto gotovo ne bodo dobili nobenega mandata.

»Jutro« o demokratski stranki. Nedeljsko »Jutro« je napisalo o sebi in demokratski stranki sledečo sodbo: »Najglasnejši, najbolj divji so tisti, katerih program je najmanj koristen in realen, katerih sposobnosti so najmanjše, katerih delo je za narod in državo najmanj koristno. To je naravno. Ako bi moglo ljudstvo ohraniti hladno kri in trezni prevdarek, potem bi bila igra za politične špekulante izgubljena že vnaprej.« Mi nismo prijatelji demokratov, toda tako hude sodbe o njih, kakor »Jutro«, še nismo izrekli. Seveda »Jutro« pozna sebe in demokrate še mnogo bolje od nas. V tem pa je »Jutro« lahko povsem mirno zagotovljeno, da bo zbralo ljudstvo 18. marca potrebno mirno kri ter da bo na ta dan napravilo konec političnim špekulantom demokratske stranke. To željo bo izpolnilo ljudstvo »Jutra« s posebnim veseljem.

Radikali in delavci. Radikalni pravijo, da so veliki prijatelji delavstva in da mu bodo pomagali. Kako mislijo radikali delavcem pomagati, povedo nedeljske »Jutranje Novosti«, ki pišejo: »Sicer pa smo vsi zavedni in misleči že davno tega mišljenja, da naj z volitvami odločujemo o državnih stvareh samo taki ljudje, ki državo ljubijo in zanjo davke plačujejo. Ali bodo nam gospodarjem v hiši komandirali hlapci in posli, ki jih mi gospodarji vzdržujemo, in ker so samo zato hlapci in posli, ker niso sposobni samostojnosti? To je naša stara reakcija.« Delavec, duševni kakor ročni: kuš! državni nameščenec: kuš! mi kapitalisti vas vzdržujemo, bodite veseli, da sploh živite! Tako pišejo radikali že pred volitvami, lahko si mislimo, kako bodo pisali šele po volitvah.

Delovno ljudstvo, saj je vse eno, ali se obesiš, ali pa voliš radikale!

POZOR, TOVARIŠI VOLILCI!

Nasprotniki begajo naše volilce z vsemi mogočimi lažmi. Sedaj so si izmislili, da Narodno-socialistična stranka nima na vseh voliščih svoje skrinjice. Tovariši, ne verujte lažem, kajti naša stranka ima na vseh voliščih svojo skrinjico, čeprav ponekod res nima njenih varuhov.

Tovariši! Kmalu stopimo na volišče! Naši nasprotniki se poslužujejo vsemogočih nasilnih sredstev in podkupovanja. Od strani nasprotnikov se vodi ogaben volilni boj. Človeku se gnjusl, ko gleda in opazuje to divjanje. Mi jim ne bomo sledili, ker gremo v volilni boj z zavestjo, da je naša

pot edino prava. Tovariši! Ne pustite se begati, bodite čuječi in sleherni naš pristaša mora izvršiti svojo dolžnost. Zavrinite odločno vse metode nasprotnikov, zavedajte se, da so volitve tajne in da glasuje in mora glasovati vsak le po svojem prepričanju. Vsi na delo, da zmaga narodno-socialistična misel!

DR. PERIČ ZAPRISEŽEN KOT LJUBLJANSKI ŽUPAN.

13. t. m. je prisegel novi ljublj. župan, da bo veren in vdan kralju in narodu ter pošteno izvrševal službene dolžnosti. V svojem goovru je očital vladnemu zastopniku, pokr. nam. Hribarju, da je preteklo celih 10 mesecev, predno je mogel občinski svet zopet pričeti z rednim delom ter da je občina vsled tega utrpela ogromno škodo. Novi župan je prevzel svoje posle v sredo 14. t. m.

Na Štajerskem in v Prekmurju vrzi vsak svojo kroglico v de v e t o (predzadnjo) skrinjico.

Poročila z dežele.

Iz Dolenjega Logatca. Neki jako značajan demokratski resnicoljub trdi v Ribnikarjevem glasilu »Domovina« št. 10 od 9. t. m., da je bil govornik na našem shodu skoraj sam. Kličemo vseh 60 navzočih Logatčanov za priče, da povedo dopisniku Ribnikarjevega trobila, da ali nesramno laže, ali pa je bil že zjutraj tako natrkan, da sploh ni več videl, ali da je imel taka očala, kakor jih je Ribničan nasadil svojemu oslu. — Dalje klobasari v svojem dopisu, da je naša stranka brez moči v državi in da brez poslancev ne more prav nič pomagati. Le počasi, gospodje! Bomo že videli 19. marca, kdo bo v Sloveniji dobil več glasov. Koliko pa so vaši poslanci napravili v bivši skupščini, ko ste jih imeli 100? Hvala lepa za take hlapce kapitalizma! Svojem sovaščanom pa polagam na srce, da do zadnjega moža gredo na volišče in vržejo svoje kroglice v našo, to je 4. skrinjico, katere varuh bo tovariš Cempre. — »Ta plava je vedno ta prava!«

V Zagrebu imamo p e t o skrinjico.

Izdaja konzorcij »Nove Pravde«. Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik Anton Brandner.

Tajinstveni morilec deklet.

(Pravica ponatisa pridržana.)

(Nadaljevanje.)

Krčmar se uljudno dvigne s svojega sedeža.

»S čim vam smem postreči?« vpraša došlo.

Mesto odgovora odstrani tujka z obraza pajčolan ter mirno vpraša:

»Ali me še poznate?«

Krčmar začudeno ogleduje lepi obraz, kateremu celo bledota lic ni odvzela njegove mikavne miline.

»Ali prav vidim? Vi ste vendar gospodična Wilkes! Seveda vas še poznam. Ko ste bili pri meni, tedaj so bili lepi časi pri »Britanskem levu«.

Bessy Wilkes, svoječasna policijska špijonka se poizvedovaje ozira po sobi.

»Kje je vaša hčerka?«

»Poročila se je. Pogosto sem jo prosil, da naj še malo počaka z možitvijo. Saj je bila še mlada in tudi dokaj lepa, svojega že postarnega očeta bi pač ne smela pustiti tako osamelega. Ah, kaka beračija je sedaj pri »Britanskem levu«, ljuba gospodična,

prav slabe čase imam, le redko se prikaže kak gost.«

»Ali nimate nobene natakariče?«

»Ne, zadnja je vedno tako grdo gledala, da so gostje takoj odšli, komaj da so vstopili v krčmo. Da, da, gospodična Bessy, ko ste bili še pri meni, tedaj je procvitala moja obrt.«

»Morem li zopet nastopiti svoje mesto?« vpraša brez ovinkov Bessy.

»Seveda, gospodična, prav vesel sem vaše ponudbe. Radi bi pač zopet koga ujeli, kaj ne?«

»Ne, s policijo nočem imeti prav nobenega opravka!«

»To me prav veseli, sedaj se prične zopet živahno vrvenje pri »Britanskem levu«. Ali hočete takoj ostati tukaj, gospodična?«

»Če dovolite? Svoje stvari sem pripeljala z izvozčkom, ki čaka pred hišo.«

Takoj pokliče krčmar svojega hlapca, da odnese njene stvari v sobo, v kateri je policijska špijonka svoj čas stanovala.

Bessy Wilkes je torej zopet nastopila svojo službo. Občinstvo iz Whitecapla je kmalu izvedelo, da se je vrnila lepa Bessy, ki je imela že prej mnogo častilcev. Gostilniška soba je bila zopet dannadan polna gostov.

Vendar vsi gostje opazijo, da je lepa deklica nenavadno resna in bleda, vsled česar pada marsikaka nagajiva, pa tudi robata beseda o nesrečni ljubezni in podobno. Toda Bessy si takih zbadljivk ne vzame k srcu, in tudi z besedico ne zavrača neslanih šal.

Skrivna soba brez okna se je nahajala še vedno v prejšnjem stanju, vendar — kot je zagotavljal krčmar na Bessyno povpraševanje — ni prihajal noben od tovarišev skrivnostnega maskiranca v sobo, njegja samega pa krčmar sploh ni več videl.

Bessy je po krčmarjevem pojasnilu postala še bolj bleda in tiha. Če pa je bila sama v gostilniški sobi — kar je bilo večkrat v dopoldanskih urah — je pogosto pazno ogledovala temno sobo skozi malo zaklopnico, kot da pričakuje, da se skoro prikaže tajinstveni mož s črno krinko. Vendar je bilo njeno pričakovanje zaman. Zagonetni mož ni prišel in skrivna soba je ostala še nadalje pusta in prazna.

Tako so potekali dnevi, tedni, vendar se ni prikazal nikdo od tajinstvenih tovarišev pri Britanskem levu. Najbrže so bili mišljenja, da je krčmar še vedno skriven poročevalec policije, dasiravno ta že delj časa ni več nadzorovala zakonite krčme.

Bessy je vsakega gosta, ki je prišel v krčmo, pozorno motrila, vendar nikoli ni

mogla zanesljivo ugotoviti, je li kateri od tovarišev tajinstvenega moža s krinko zahajal v gostilno.

Nekega prav neprijaznega dne v februarju okrog poldneva sedi lepa Bessy zopet sama v točilnici, vsa zamišljena, oči uprte v neprodirno praznino. Naenkrat jo spreleti nenavaden strah. Zdi se ji, da čuje iz sobe brez oken rahel ropot. Veselo razburjenje spreletava telo mlade deklice, ko vidi, da se zaklopnica nalahko odpira, v odprtini pa se prikaže mlada možka glava. Da ni maskiranec, opazi Bessy na prvi pogled, da je pa eden njegovih tovarišev, o tem je pa uverjena, saj je bilo samo tem znano, kako se zaklopnica odpre.

»Kozarec groga, gospodična«, dé neznanec ter začudeno opazuje deklico, ker se temno spominja, da je njen mičen obraz že nekeje videl. Bessy s tresočimi rokami pripravlja naročeno pijačo. Ko poda Bessy grog skozi premakljivo okence, prov dobro zapazi, kako jo tujec motri s prežečimi pogledi.

»Gospod,« ga ogovori Bessy, »ali hočete ugoditi mali prošnji?«

»Je povsem od tega odvisno, kaj pravzaprav želite od mene,« odvrne previdno tujec.

(Dalje prih.)

S sedanjim položajem nezadovoljni, do skrajnosti izkoriščani, volite vsi zastopnike edine zaščitnice trpinov — NSS!